

Rohozenský zpravodaj 1/2016

Vydává OÚ Rohozná u Poličky, Povoleno MK č. E 18033, <http://www.rohozna.cz>, vyšlo 5/2016

Manova Lhotá

Informace z obce.....

- Přípravné práce na zasítování stavebních parcel u stadionu (vybudování kanalizace, vodovodu, plynovodu, veřejného osvětlení a přípojek elektřiny) se nám opoždějí. Museli jsme totiž požádat v rámci stavebního řízení opakovaně o vydání nového územního rozhodnutí o umístění stavby. Nyní uvidíme, jak vše bude pokračovat a kolik toho vzhledem ke zpoždění stihneme v této lokalitě vybudovat. Zasítování parcel je pro nás v letošním roce stěžejní akcí, co se týká financí i objemu stavebních prací. Připomínám, že k dispozici je ještě 5 volných stavebních míst
- **Upozorňujeme občany, že na posledním zasedání ZO schválilo pořízení nového ÚPO (územního plánu obce). Protože se jedná o zásadní dokument pro budoucí rozvoj obce, sledujte prosím úřední desku, kde budou postupně uveřejňovány všechny informace tak, abyste se k nim mohli všichni včas vyjádřit, popřípadě vznést svoje požadavky a připomínky.**
- Jak jste si někteří všimli, byly na některých místech v Rohozné a na jednom místě v Manové Lhotě umístěny plastové kompostéry, které jsme pořídili v rámci dotace ze SFŽP spolu se dvěma velkoobjemovými kontejnery a traktorovým nosičem těchto kontejnerů. Kompostéry jsou rozmístěny prozatím na zkoušku. Až praxe ukáže, jak budou fungovat a jak budou vnímány a využívány občany, zejména vzhledem k jistému zápachu, který při tlení zelených zbytků ze zahrad vzniká. Každý kompostér je opatřen cedulkou s informací, co lze kompostovat. Děkujeme občanům, kteří kompostéry začali využívat.
- Opětovně zdůrazňujeme, že není povinností obce jakýkoliv odpad ze zahrad, jako je posekaná a usušená tráva, větve, zbytky rostlin apod., svážet. Obec má pouze povinnost od 1. 4. do 30. 10. příslušného kalendářního roku, určit místo, kde mohou občané tento odpad ukládat. Takovéto místo je v nádvoří u čp. 21 (u Blažkových) každý pátek od 10 do 15 hodin, a to pouze za přítomnosti zaměstnance obecního úřadu, který zde bude přítomen. Proto jakékoliv ukládání posekané trávy, zbytků rostlin a větví ze soukromých zahrad na veřejná prostranství, musí být dopředu domluvené na obecním úřadě.

- Ke konci loňského roku došlo k poruše na hasičské cisterně, která si vyžádala opravu ve výši téměř 50000Kč. Z rozpočtu Pardubického kraje se nám podařilo získat dotaci ve výši 15000Kč. Dalších 20000Kč stála oprava dopravního automobilu. Z čehož vyplývá, že pokud se nám nepodaří získat další dotaci na údržbu techniky, náklady na jednotku požární ochrany přesáhnou, jako každoročně 100 000,- Kč z rozpočtu obce.
- *Žádáme Vás, abyste při údržbě zeleně, která průběžně probíhá i ve vašem okolí, odklidily automobily, které parkujete na veřejném prostranství. Usmahněte tím práci našim zaměstnancům. Děkujeme za vstřícnost.*
- **Oznamujeme strážníkům, že v době od 1. 8. – 12. 8. 2016 bude školní kuchyně z důvodu dovolené uzavřena.**
- Stále se nabízí možnost zřídit si do vašeho mobilního telefonu službu Informace z obce pomocí SMS. Stačí nahlásit své telefonní číslo na obecním úřadě.
- *Žádáme občany trvale žijící v obci i chalupáře, kteří ještě nemají zaplacené poplatky za komunální odpad, pronájem pozemku nebo psa pro rok 2016, aby tak laskavě ve vlastním zájmu učinili. Děkujeme.*

V. Židek starosta

Jak smysluplně využít prostory bývalé základní školy v budoucnu

Zastupitelstvo obce uvažuje, jak nejlépe a smysluplně využít část budovy dnes už bývalé dolní školy s tím, že by zůstala zachována školní jídelna a mateřská školka. Momentálně se nabízí možnost spolupráce se svazkem obcí AZZAS, jehož je i Rohozná členem, aby se zbývající část budovy přebudovala na byty pro seniory, kde by se potom následně provozovala tato sociální služba. Bylo by ovšem nutné vnitřní část této budovy zrekonstruovat a přizpůsobit tomuto účelu a před případnou realizací by bylo nutné převést část této budovy na svazek obcí (AZASS). Ten by rekonstrukci financoval a hlavně následnou sociální péči zajišťoval a provozoval. Protože však názor na takovéto využití není v zastupitelstvu jednotný, i když prozatím jediný smysluplný, rozhodli jsme se uspořádat anketu a znát i názor vás, občanů, kteří v Rohozné žijete. K tomuto tématu je do čísla tohoto zpravodaje vložen anketní lístek, který můžete vyplnit a se svými náměty a nápady nám v rozhodování a přemýšlení pomoci.

Z obecní knihovny

Záčátek letošního roku se knihovně vydařil. Zasluhou velice zdařilého výběru knih do výměnného fondu (viz minulý obecní zpravodaj), který knihovna obdržela ke konci minulého roku, našlo si cestu do knihovny již téměř 350 návštěvníků. Koncem tohoto měsíce nám bude doručen další výběr 90 knih z nového fondu. Čtenáři se tedy mají opět na co těšit.

Oddělení regionální literatury se podařilo také za finanční podpory obecního úřadu rozšířit o další svazky literatury z našeho regionu. Namátkou lze uvést tituly: **Jedlová a Lázně Balda, Hrad Svojanov, Tajemným Svojanovskem, Svojanovské letopisy, Kostel Svatého Mikuláše ve Starém Svojanově** a něco z historie: **Jan Hus v představách a ve skutečnosti**.

V úvodu příspěvku uvádím, kolik osob již obecní knihovnu letos navštívilo. Bohužel však, dětských čtenářů je z toho počtu minimum. Malou útěchou může být, že tento problém nemá pouze naše knihovna. Přitom je

známou pravdou, že osobnost člověka a jeho vztah k rodině a domovu se utváří z velké části výchovou a získáváním informací v dětství a v době dospívání.

Začíná to již v rodinách (rodiče nemají čas dětem číst) a pokračuje malou náročností školy ve vztahu k zadaným úlohám (například, povrchní obsahová data stažená z internetu jsou většinou dostačující). Tyto neduhy dnešní společnosti snad nepotrvají věčně a naše chování se vrátí k normálu. Na malém

počtu dětských čtenářů se také podílí absence školní výuky v naší obci. Tato skutečnost mne jako knihovníka, hodně mrzí. Vždyť jsme tím my všichni, kteří zde žijeme, vystavili hodně škaredé vysvědčení ve vztahu k našim předkům. Pravou příčinu vzniku této absurdní situace neznám. Vím ale, že se dnes preferuje výuka v malotřídkách, dokonce zde bude výuka dotována. Proto nechápu postoj rodičů, kteří odmítají výuku v místě bydliště a své děti vozí do přeplněných tříd okolních škol.

Budu velmi rád, pokud mi někdo z Vás odpoví na tyto dvě otázky: Příčinou Vašeho rozhodnutí bylo?

Co by se muselo změnit, abyste své rozhodnutí přehodnotili?

Návštěvníci knihovny mají také možnost získat zde různé propagační materiály a měsíčník Jitřenka, vydávaný MÚ v Poličce. Nově jsou k dispozici svázané ročníky předválečného měsíčníku Od Trstěnické stezky. Nadále platí naše nabídka na zprostředkování meziknihovní výpůjční služby (tato služba je dost využívána hlavně studenty.

Knihovník F. Báča

Co je u nás v mateřince nového?

Navzdory nepříznivému osudu, který potkal základní školu, se snažím, aby na fungování MŠ nebylo nic znát. Právě naopak, neustále mám snahu o vylepšování, zdokonalování a rozvoj mateřské školy, aby děti bavilo do školky chodit, byly tam rády a velmi často si odnášely nové zážitky.

Tak jako i v minulých letech pořádám pro děti nejrůznější výlety do divadla, kina, muzea v nedalekých Svitavách nebo Poličce. Dne 9. 3. 2016 byly děti na koncertu Pavla Nováka, 23. 3. 2016 navštívily divadelní představení "O neposlušné pomlázce" a 14. 4. 2016 jsme byli na filmovém představení v kině "Alvin a chipmunkové".

Pro děti pořádám mnoho aktivit, které jsou pro ně zajímavé, zároveň je učí estetickému vnímání, experimentování, rozvíjí představivost, fantazii, soustředění a mnoho dalších dovedností, které jsou základem pro záměrné učení v základní škole. 20. 3. 2016 jsme pořádali pro děti a jejich rodiče rukodělnou velikonoční dílničku, na které si mohli rodiče spolu s dětmi vyrobit spoustu dekorací, zároveň tyto dílničky slouží ke sblížení rodičů, dětí a školy. Asi 1 x měsíčně dělám pro děti "den pokusů". Děti se už učily například čistit vodu pomocí filtru, uzavřít vodu ve sklenici

pomocí papíru, propichovat sáček plný vody tak, aby voda nevytekla, bádaly, jaká voda je, jak voda roztočí klokoč (síla vody), co dokáže sůl a led, proudění vzduchu pomocí igelitového mávátka, jak hoří svíčka pod vodou, proč balónek nad ohněm nepraskl, co dokáže barevná pěna a mnoho dalších záhad a objevů. Nyní máme v plánu zkoumat například tvrdost nejrůznějších materiálů. V rámci zkoumání a pozorování jsme si v MŠ

vyseli společnými silami rajčata, o která se staráme a pozorujeme jejich růst.

Dost jsme se zaměřili na zkoumání přírody a práci s přírodninami. Není výjimkou práce s lupou přímo v terénu, odchyt nějakého hmyzu a jeho podrobný průzkum. Pozorování divokých kachen nebo žab u rybníku. Využíváme dalekohledy při pozorování zvěře na poli. Ve školce jsme si založili „žížalárium“. Nasadili jsme si do velké sklenice s hlínou žížaly, které pozorujeme, jak dělají cestičky, jak zpracovávají rostlinné zbytky. Děti se vlastně nepřímou učí, jak vzniká kompost. Vždy se děti dozví i nějaké zajímavé informace o daných rostlinách a živočiších, hlavně o jejich významu pro život na Zemi. Zaměřujeme se na ochranu přírody. Do MŠ jsem pořídila koše na třídění odpadu, které si sami při vycházce vynášíme do kontejnerů u nádrže.

21. 4. 2016 pořádám sběr papíru v bývalé knihovně a 22. 4. 2016 si uděláme s dětmi DEN ZEMĚ. Posbíráme odpadky v okolí MŠ a u silnice (k tomuto účelu jsem dětem pořídila pracovní rukavice), uděláme si vycházku do přírody. Snad nám bude přát počasí.

I v tomto školním roce se soutěží, jako např. "Školka plná "Rodina" apod. Letos se nám podařil "Požární ochrana očima dětí", kde se místě v kategorii M1 (mladší děti Do konce školního roku nás ještě bazénu ve Svitavách (od 20. 4. 2016 fotografování dětí, které proběhne 26. 4. 2016, 12. 5. 2016 besídka ke centra EDEN v Bystřici nad Perštejnem, 2. 6. 2016 návštěva muzea v Poličce, kde jsou děti objednány na interaktivní výstavu "Poznávej se" a 24. 6. 2016 návštěva dopravního hřiště v Poličce. Mezitím doufám, že si uděláme v MŠ dětský den s opékáním párků a tradiční pěší výlet na hrad Svojanov. Předpokládám, že by to mohlo být v průběhu měsíce června, závisí to na počasí.

děti účastní některých výtvarných dětí", "Požární ochrana očima dětí", úspěch s jednou prací v soutěži Esterka Porubaková umístila na 3. MŠ). Jsem moc ráda a blahopřeji! čeká 10 lekcí plavání na plaveckém - do 22. 6. 2016, každou středu), dne

dni matek, 26. 5. 2016 školní výlet do Vlasta Luňáková učitelka MŠ Rohozná

Jak je to s cestovními doklady pro děti?

Rodinné dovolené spojené s cestováním do zahraničí znamenají i vyřizování cestovních dokladů. Co vše je potřeba zařídit při cestování s dětmi? Věděli jste například, že i děti mohou do členských států Evropské unie a dalších vybraných evropských zemí cestovat na vlastní občanský průkaz?

Cestovní pas i občanský průkaz jsou pro děti levnější

Bliží se čas dovolených a s ním čeká mnohé rodiny cesta k moři či do hor za hranice České republiky. Pro cestování s dětmi do zahraničí již čtvrtým rokem platí, že i dítě musí mít vlastní cestovní doklad, jelikož v roce 2012 došlo nařízením Evropské unie ke zrušení možnosti cestovat na zápis v cestovním dokladu rodiče. Pro rodiče to ovšem neznamená, že se jim kvůli pořízení cestovního dokladu pro děti dovolená nějak zásadně prodraží. Cestovní pas pro dítě do 15 let totiž stojí 100 Kč a dobu platnosti má stanovenou na 5 let.

Vzhledem k nestabilní bezpečnostní situaci v některých zemích, které byly dlouhodobě turistickými destinacemi, jako například Egypt nebo Turecko, se dá letos očekávat nárůst zájmu o cestování po Evropě, a proto jistě potěší možnost cestovat po většině států Evropy pouze s občanským průkazem. Na ten je nyní možné vycestovat do zemí Evropské unie a také do Albánie, Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Makedonie, Norska, Srbska, Švýcarska a na Island.

Cena za vydání občanského průkazu pro dítě do 15 let je 50 Kč a doba jeho platnosti 5 let.

Cestovní doklady jsou hotové do 30 dnů

O vyřízení cestovního pasu nebo občanského průkazu pro dítě do 15 let žádá zákonný zástupce, tedy zpravidla

rodič, kterému stačí s dítětem zajít na *nejbližší* obecní úřad obce s rozšířenou působností/*Městský úřad Svitavy*. K žádosti, kterou na místě zpracuje úředník, není nutné přikládat fotografii; úředník pořídí fotografii dítěte přímo na úřadu při podání žádosti. Při podání žádosti zákonný zástupce předkládá svůj průkaz totožnosti a rodný list dítěte. V případě, že má dítě vydán již platný občanský průkaz nebo cestovní doklad, lze tento předložit místo rodného listu. Lhůta pro vydání cestovního pasu nebo občanského průkazu činí maximálně 30 dnů. V případě vycestování v kratší lhůtě než 30 dnů je možné požádat o vydání cestovního pasu ve zkrácené lhůtě 6 pracovních dnů; tento úkon je ovšem u dětí zpoplatněn poplatkem ve výši 2 000 Kč. Bližší informace k vyřizování osobních dokladů lze nalézt na webu Ministerstva vnitra na adrese: www.mvcr.cz/clanek/osobni-doklady.

Informací není nikdy dost

V případě, že má dítě cestovat mimo Evropskou unii, doporučujeme se předem informovat u zastupitelského úřadu daného státu, jaké jsou podmínky vstupu, pobytu a vycestování s nezletilým dítětem. Je také třeba dát si pozor na to, že některé státy mimo Evropskou unii mohou vyžadovat určitou minimální dobu platnosti cestovního dokladu při vstupu na jejich území nebo ukončení pobytu – nejčastěji činí požadovaná minimální doba platnosti 6 měsíců. Podrobnosti k těmto i dalším podmínkám (např. vízová povinnost) lze zjistit u zastupitelského úřadu daného státu, popřípadě je lze nalézt na webu Ministerstva zahraničních věcí www.mzv.cz v sekci „Cestujeme“ a dále v části „Státy a území – informace na cesty“.

OSMISMĚRKA - luštíme s Elektrowinem

Tajenka - 31 znaků.

DL

ABAKUS	KOLONKA	OHAREK	ŘEDITEL
AGAMA	KRTEK	OPRA-	SELEN
AGRESE	LANOVÍ	VÁRNA	SILIKÁTY
ALIBABA	JOLY	OSCILÁ-	SKOBA
ALTÁN	LAKOVNA	TOR	SOKRATES
ATLETKA	LEHKOST	OSLABENÍ	SOUČINI-
BILION	LESNÍ	OTIATR	TEL
BREPTA	FIALKA	OTOKY	STARÉ
DOSTIH	LICITACE	PANELÁK	LÁHVE
DUMKA	LNICE	PARFU-	STAVITEL
FANFÁRY	LODIVOD	MERIE	SVATÍ
FAZOL	MARNOST	PATLAL	SVLAK
FILIÁLKA	METRO-	PLAZMA	TRAST
FLOTILA	NOM	POETA	USTLÁNÍ
HALAMA	MOLITAN	POLDA	VARNA
HANYS	MOTIV	POPRAD	VESNA
IDIOTI	MOTOVI-	RADNÍ	VIDLÁK
KAPLIČKA	DLO	RÁFEK	VINÁRNA
KLARET	NÁBRUS	RICHAR-	VRABČÁK
KOČKA	NAPALM	DIE	ZÁLETNÍK
KOLNA	ODDÍL	ROMÁN	ZEDNÍK

S	T	A	R	É	L	Á	H	V	E	E	L	L	T	S	O	K	H	E	L	E
K	S	L	E	S	N	Í	F	I	A	L	K	A	Í	T	Í	A	T	E	O	P
V	A	I	R	A	Ř	E	D	I	T	E	L	N	N	N	P	A	T	L	A	L
I	R	B	P	O	P	R	A	D	F	S	Á	O	D	O	V	I	D	O	L	O
T	T	A	D	A	A	R	L	A	O	L	O	E	A	P	V	I	D	L	Á	K
O	L	B	B	C	H	R	Á	N	I	T	A	Z	D	R	A	V	Í	O	I	O
M	P	A	I	Č	N	F	O	S	C	I	L	Á	T	O	R	Z	J	T	O	P
V	A	R	N	A	Á	E	U	S	A	I	I	S	T	M	A	R	N	O	S	T
I	O	H	A	R	E	K	K	M	O	S	T	O	D	F	L	O	T	I	L	A
N	B	Y	Y	V	Z	R	Z	D	E	U	M	A	I	K	S	N	L	D	A	Y
Á	M	R	E	K	Á	A	O	U	E	R	Č	L	C	N	O	I	L	I	B	R
R	O	S	E	A	L	R	N	M	K	B	I	I	O	E	K	L	A	R	E	T
N	N	Y	Z	P	E	A	N	K	Á	Á	E	E	N	Á	R	K	O	L	N	A
A	O	K	A	L	T	Á	N	A	L	N	S	O	T	I	A	T	R	N	Í	B
M	R	O	O	I	N	A	Í	K	E	Y	K	Y	R	A	T	L	E	T	K	A
A	T	T	L	Č	Í	I	A	A	N	V	O	K	A	L	E	E	A	E	E	A
G	E	O	J	K	K	T	C	A	A	B	A	K	U	S	V	L	A	K	K	
A	M	A	L	A	H	A	H	E	P	E	A	G	R	E	S	E	L	E	N	!

Medailon I. - Ze vzpomínek pana Oldřicha Sattlera

Když jsem za panem Oldřichem Sattlerem přišel, abych jej jako nejstaršího muže z Rohozné požádal o rozhovor, hned mne napomenul : „*Nejstarší nejsem, starší je Mirek Marek, vím to proto, že jsem s ním v roce 1954 dělal v Armě v Radiměři. Já jsem ročník 1929, on 1927. A starších Rohozenských žen je víc. Ale z mužů, rodilých rohoznáků, jsem nejstarší.*“ Pro stejně neznalé, jako jsem byl já, je třeba dodat, že ta Arma byla jedna z dílen podniku, který šil uniformy pro vojáky.

První vzpomínky Oldřicha Sattlera se ale týkají jiné události. Mnohem starší. To když v srpnu v roce **1933** na horním konci „Familií“ vyhořely tři domky, včetně toho posledního, jejich. „*Sousedé sice pomohli, ale peněz nebylo, domek nebyl pojištěný, a tak jsem s tátou objížděl na voze s krávou i sousední vesnice, doslova žebрал, aby se sehnalo kde co na opravu. Podařilo se a ještě do zimy jsme bydleli. Sice všelijak, ale „ve svém“. Nejhorší bylo, že bylo po žních a shořela celá sklizená úroda. Říkalo se, že snad někdo zapálil.*“

Školní docházku započal v „Horní škole“, kde řediteloval Josef Jílek. V prvňáků tenkrát bylo v Rohozné přes padesát. Část chodila do „Horní školy“, část do „Dolní“. Do měšťanky chodil jako ostatní do „Dolní školy“. Tam byl řídícím Rudolf Báča (do r. 1941, vystřídal jej Jan Vitoul). Na své učitele vzpomíná rád. Ať už to byl Ludvík Škranc, Kristýna Benešová – učila češtinu, Antonín Cupal, nebo Václav Roubíček. To ještě byla Rohozná plně soběstačná. Bylo zde několik obchodů, prakticky všechna potřebná řemesla. „*My jsme chodili nakupovat k Jindřichu Báčovi z č. p. 164.*“

Ptal jsem se i na to, jak to bylo mezi dětmi. „*Kamarádili jsme spolu vlastně jen Češi. Ze začátku byli pro nás, děti, všichni sousedé strýčkové a tety, ale jak Němci začali zvedat hlavy a někteří i pravice, bylo to jinak. Za „protektorátu“ německé děti chodily do „Německé školy“ a my se s nimi ani moc nepotkávali. Nebyl čas. Táta byl krejčí a měli jsme malé hospodářství. Každý školák měl doma povinnosti, které bylo samozřejmé splnit : nachystat krmení, obstarat drobné zvířectvo a tak.*“

Sattlerovi tenkrát bydleli přímo na hranici. Po vynětí Rohozné ze záboru, kdy vlastně celá patřila do Německa, se hranice posunula na silnici Banín – Polička. I k těm smutným časům, zvláště když hranice hlídali Němci z okolí – ti byli horší, než ti z „Říše“, z „Reichu“ - se pojí nejedna ze vzpomínek : „*To se nám běhala kráva a mělo se s ní jít k Mitášům, kde měli býka. Jenže povolení ke vstupu na silnici naproti „Německé škole“ jsme nedostali, tak*

jsme museli rozebrat plotek – ten už byl v Čechách, teda v „Protektorátu“. Ale nakonec jsme propustku získali. To už se s těmi finančáky, co tam u své boudy hlídali, dalo mluvit. Některá jména si i pamatuji : Neudert – byl ze Stašova, Miksche z Radiměře, Findejs z Lavičného. Otec měl vůbec potíže. Prý, že když se píše se dvěma „t“, tak je Němec a měl by se k nim dát. Nedal se. Nebo když se u nás začal roztahovat jeden Němec, nájemník, ona tenkrát byla Rohozná plná lidí a bydlet nebylo kde. Jen u nás bylo pět rodin. Taky problém. Poslední dny války byli v Rohozné Maďaři a po nich přišla nějaká jednotka Wehrmachtu. A že prý u nás budou bydlet. Táta držel pod pistolí nějaký frajtr, nábytek stěhovala máma za pomoci sousedů, ale netrvalo to dlouho. Prý už „Rusi jdou“ a tak všechno utíkalo. Na louce za „Německou školou“ zůstalo auto a spousta všelijakého materiálu. Zapálili jej a vybuchlo. Ještě teď, když se tam kácelo, byly stromy plné železa. Pak přišli „šikmoočka“, Malinovského armáda. Zase se stěhovalo. Jen u nás na slámě přespali, ale ten nepořádek, co po nich zbyl, škoda mluvit. Zdejší Němci museli vyvěsit bílé vlajky. Začaly divoké soudy. Nakonec byly z Rohozné, co si pamatuji, vysídleny tři rodiny. Někdy v té době u nás dva ruští důstojníci, jeden mluvil česky, nechali koně, že pro ně přijdou. Jenže nešli a u nás nebylo ani pro náš dobytek. Tak je otec vyhnal ke stádu, které hnali vojáci kolem. Nechal si sedla a jeden ten oficír přijel a prý kde jsou koně. No že je odvedli, říká táta. A kde máš sedla? Ta byla na půdě. A bylo dobře. Přijel s nějakou ženou, otec mu šil oblek. Jeho adresu si dlouho schovával, byl od Smolenska.“ „

Po osvobození přišla léta učení, učil se doma u otce - a první zaměstnání, šil modráky pro OPP Prostějov. A taky odvod. Místo na vojně skončil v Praze ve Vinohradské nemocnici s krutou diagnózou : rozsevy na plicích – tuberkulóza. Nemoc tenkrát smrtelná. Nakazil se prý mlékem tuberkulózní krávy. Dostal invalidní důchod. To už začínala kolektivizace, padni komu padni, a taky přišla ona „slavná“ měnová reforma. Přišla doslova přes noc, poté, co prezident Antonín Zápotocký tvrdil „naše měna je pevná“. „*Nám v kursu 5 : 1 nevyměnili nic, všechno v poměru 50 (starých) : 1 ! Prý je otec živnostník a kulak. Nechtěl do jakéhosi krejčovského družstva. Učitel Veselý, dělal předsedu komise, mu poradil, aby obešel pár lidí, a prý když mu podepíší souhlas, tak to potvrdí. Nepodepsali. Byli jsme snad jediní v obci. Tak se to vezlo i dál.*

Měl jsem se ženit, a na udání policajt, byl z Jedlové, sebral rukáv od manželčina kostýmku. Jenže táta ušil rukáv nový a svatba byla !

Nebo jsem udělal řidičák, ale nedostal ho, prý mám padoucnici. Pole jsme dostávali daleko od obce a pokaždé jinde. Náprava se stala až po mnoha jednáních“.

Černé dny se časem změnilly ve světlejší. Nemoc ustoupila, přišly nové léky, a po několika pokusech o zařazení do práce byl pan Oldřich Sattler v r. 1962 uznán plně práce schopným. Pracoval ve Vkusy Svitavy. Byl posledním „faktorem“ obsluhujícím domácí pracovníky v Rohozné, kteří pro tu firmu pracovali. Přivážel jim materiál, odvážel zboží, měl na starosti i výplaty. Když končil, bylo jich 27, 7 šiček a 20 tkalců, ale to už nejen z Rohozné, ale i z Bystrého, Olešnice a dalších obcí. Domácí výroba pro středisko Březová nad Svitavou skončila v roce 1991.

Mohl se také vrátit ke sportu. Aktivně hrál fotbal - jako brankář v letech 1945 – 1948. Od 60tých let byl funkcionářem „Sokola“. Posledních 25 let, do konce této „kariéry“ v roce 1997, pokladníkem. A také byl oceněn diplomem. Byla to léta plná práce : výstavba stadionu – první zápas zde sehrála slavná „Zbrojovka Brno“. Kdo si dnes vzpomene, že tenkrát nebyla v Rohozné tělocvična – z bývalé „Orlovny“ byl sklad JZD. Teprve až přestal vyhovovat, byla budova předána „Sokolům“. Opravit potřebovala podlaha, v roce 1962 krytina a elektrické rozvody, a pak, v roce 1980 následovala velká oprava. To vše brigádnicky. Lidé chodili i nechodili, ale zájem byl jaksí větší. Až když bylo skoro všechno hotové a došly finance, něco poskytla obec, a ze „Sokolovny“ se stal „Kulturní dům“. A kdo u toho všeho byl ? Václav Báča „Řihů“, František Báča, Vladimír Králíček, Ludvík Škranc a řada dalších. Akcí „Z“ tenkrát bylo plno – školka, samoobsluha, vodovod. K tomu brigády pro JZD, pořád něco.

Za 62 let společného života se svou manželkou Martou vychovali tři děti. Vylétly z hnízda, ale doma jsou častými hosty. A s nimi 6 vnuků a 4 pravnuci. Co že jej drží při životě a dobré náladě ? Práce. Denně, když to jde s vozíkem alespoň pro fůrku dřeva. Jindy na hříbky, borůvky, s radostí se dívá na stromky, co kdysi sázel. Inu teď, říká, je život přece jen lepší, než kdysi.

Medailonek připravil Dr. Miloš Král

Recyklujeme s ELEKTROWINEM.....

.Projekt ELEKTROWINu „Jsem zpět“ se úspěšně rozběhl

Stále větší obrátky nabírá projekt „Jsem zpět“, který připravil a uvedl do provozu kolektivní systém pro sběr a recyklaci starých spotřebičů ELEKTROWIN.

Jeho pilotní fáze začala na sklonku roku 2014.

Jde o spotřebiče, jichž se lidé chtějí zbavit, protože je už nepotřebují. Ať už z důvodu jejich náhrady za nejmodernější typy nebo se například po stěhování již nehodí, i když jsou stále funkční a mohly by potřebným sloužit i dále.

Na tuto možnost pamatuje i zákon o odpadech, kde se hovoří o „opětovném použití“. To ale dlouho zůstávalo jen teorií, zejména z důvodu nákladů na technické přezkoušení nezávadnosti daného elektrozařízení tak, aby výrobek odpovídal při předání novému majiteli všem legislativním požadavkům. Do praxe ji začal zavádět právě ELEKTROWIN. Projekt dostal jméno „Jsem zpět“ a podrobnosti o něm můžete získat na jeho internetových stránkách www.jsemzpet.cz.

„Nově jsme na webové stránky www.jsemzpet.cz umístili formulář, přes který si lidé mohou prověřit, zda jejich spotřebič vyhovuje kritériím pro zapojení do projektu. Pokud zjistí, že vyhovuje, mohou jej přímo nabídnout k opětovnému použití a my si pro něj přijedeme rovnou k nim domů“ popisuje nynější

etapu vedoucí zákaznického oddělení ELEKTROWIN a.s. Jan Marxt.

Prvním krokem bylo vytvoření sítě míst zpětného odběru, do kterých je možné speciálně odevzdávat i spotřebiče, o kterých si jejich majitel myslí, že je možné je ještě dále používat. Pomohli ji vytvořit autorizovaní servisní gestoři, kteří jsou viditelně označeni jako místa zpětného odběru a přípravy elektrozařízení k opětovnému použití. Ti na základě stanovených kritérií vybírají vhodné spotřebiče, které ještě mohou posloužit svému původnímu účelu, provedou na nich případné drobné opravy a garantují, že budou dále bezpečně fungovat.

Patronátu nad projektem se ujal spisovatel Michal Viewegh, jenž návrat do života zažil na vlastní kůži. Svou zkušenost s návratem zpět do života Michal Viewegh komentuje: „*I já jsem byl vlastně ‚opraven‘ a díky tomu jsem zpět, proto projekt smysluplného navracení spotřebičů těm, kteří je potřebují, podporuji.*“ Před časem mu praskla aorta, což přežije jen jeden z deseti lidí.

ELEKTROWIN nabízí tyto darované spotřebiče k bezplatnému užívání neziskovým organizacím, které se věnují obecně prospěšné činnosti. První, kdo tuto nabídku využil, byl Fond ohrožených dětí.

KOMPLETNOST ZPĚTNÉ ODEBÍRANÉHO ELEKTROZAŘÍZENÍ

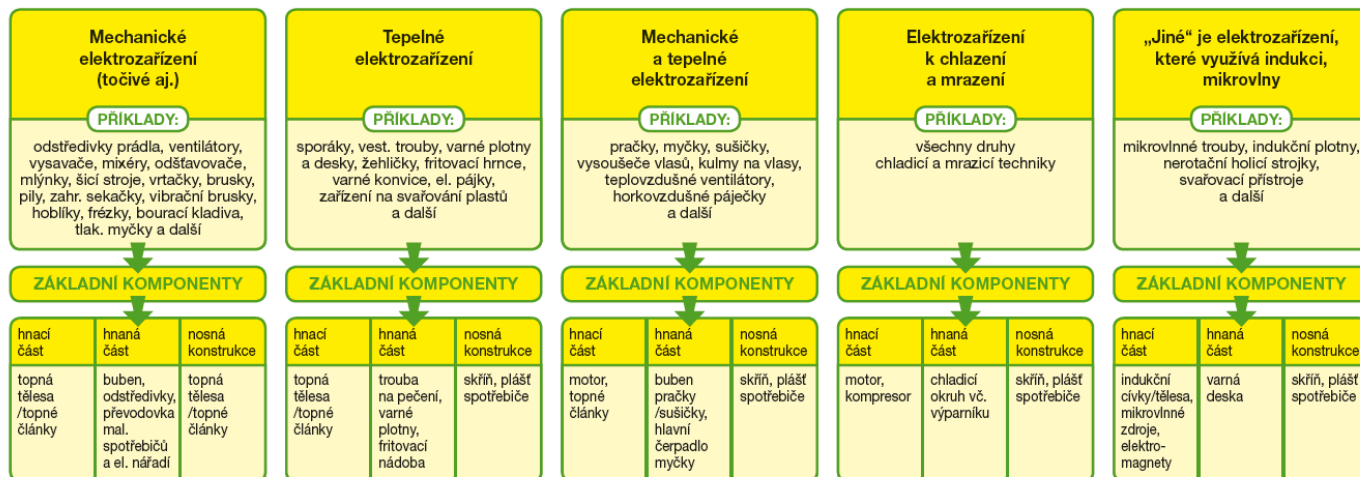
Kolektivní systém provozovaný společností ELEKTROWIN a.s. sbírá malá i velká použitá a vysloužilá elektrozařízení z domácností i z podnikání.

Zpětně odebrané elektrozařízení – použité elektrozařízení pocházející z domácností od občanů i podnikatelů.

Zpětně odebraný výrobek se stává odpadem teprve předáním osobě oprávněné k jeho využití nebo odstranění, tedy do rukou specializované recyklační firmy.

ROZHODOVACÍ PROCES – JE PŘEBÍRANÉ ELEKTROZAŘÍZENÍ KOMPLETNÍ?

Obsahuje elektrozařízení, které odevzdává občan ve vašem sběrném dvoře, všechny uvedené komponenty?

Pokud odevzdané elektrozařízení není kompletní, je třeba občany **důrazně informovat** o tom, že je nelegální je demontovat v domácím prostředí. Některá zařízení mohou obsahovat **zdraví nebezpečné látky**, které by při neodborném zásahu mohly ohrozit lidské zdraví a životní prostředí.

Kontakt: ELEKTROWIN a.s., Michelská 300/60, 140 00 Praha 4, tel.: 241 091 835, fax: 241 091 834, e-mail: info@elektrowin.cz, www.elektrowin.cz

Staré elektro sbíráme 10 let, vydalo by na 700 rozhleden

Ocelová konstrukce rozhledny na pražském Petříně váží asi 175 tun. Jen ze železa získaného z vyřazených elektrospotřebičů, které u nás lidé za posledních 10 let předali k recyklaci, by se takových rozhleden dalo postavit 700. Zároveň se takto podařilo „vytěžit“ množství dalších surovin, aniž by se tím dále ztenčilo ubývající nerostné bohatství. Díky stále vyspělejšímu recyklačním technologiím se totiž daří získat zpět a znovu využít kolem 90 procent materiálů, z nichž jsou elektrozařízení vyrobena. Například běžná mikrovlnná trouba je z více než poloviny vyrobena ze železa, přibližně 16 % její hmotnosti tvoří sklo a 12 % plasty. Co z domácností mizí a v jakém množství, to je dobře vidět zejména posledních 10 let, kdy se v České republice vysloužilé elektro systematicky sbírá a recykluje. ELEKTROWIN, který je největším českým kolektivním systémem a zajišťuje zhruba polovinu tuzemského sběru a recyklace, se za tu dobu postaral o sběr a následnou recyklaci více než 15 milionů spotřebičů. Sesbírané spotřebiče položené jeden za druhým by vytvořily řadu měřící přes 6000 kilometrů, takže by se daly hned dva a půl krát vyskládat po obvodu státní hranice České republiky.

Století vytrvalci i jepičí život

Některé spotřebiče, které dnes běžně používáme, se v českých domácnostech začaly zabydlovat už začátkem 20. století. Patří mezi ně třeba lednice, pračky nebo vysavače. Souviselo to s vlnou masového připojování ke vznikající elektrické rozvodné síti. Od té doby jim přibýly nové funkce, změnil se design, základní technologické principy ale zůstaly stejné. A nedokážeme si bez nich představit každodenní život. Potvrdil to i průzkum, který ELEKTROWIN letos uskutečnil. Více než polovina dotázaných by si vzala lednici dokonce na pustý ostrov – tak je pro ně nepostradatelná. Pětina by ocenila, kdyby jim život Robinsonů zpříjemňovala pračka. Jepičí život mají naopak přístroje s paměťovým nosičem. Typickým příkladem byl hit 90. let, videorekordéry systému VHS. Ty velmi rychle vystřídaly CD přehrávače, které jsou v posledních letech nahrazovány paměťovými médii. Některá elektrická zařízení, která jsme ještě nedávno mohli vidět jen v muzejních sbírkách, se naopak do domácností vrací. Jsou to hlavně kuchyňské roboty s bohatým příslušenstvím pro domácí výrobu nejrůznějších pochutin, které se naposledy masově vyráběly ve 30. a 40. letech 20. století. Některé nesou dokonce stejnou značku, je pravděpodobné, že se jejich výrobci inspirovali i ve vlastních firemních muzeích.

SK Rohozná

V letošním roce se výboru i členům sportovního klubu již podařilo uspořádat velice slušně navštívený Sportovní ples a dát do souladu s novým Občanským zákoníkem stanovy a nový název klubu. Obojí bylo stejně jako nový výbor klubu odsouhlaseno na březnové valné hromadě. Nový název naší organizace je Sportovní klub Rohozná, z.s. Také tradiční společné pálení „Čarodějnic“ se i přes nepřízeň počasí vydařilo. Finanční

výsledek sice neodpovídal vynaloženým nákladům, úsilí a množství hodina práce, kterou tato akce vyžaduje, aby se mohla uskutečnit, ale akce se líbila a jak ohňostroj, na který nám přispívá z 50% obec, tak letos poprvé letící čarodějnice, sklídily velký potlesk. Možná se nám více zadaří po sběru železného šrotu, který jsme jako každoročně zorganizovali v měsíci květnu.

Hlavní činností klubu je však reprezentace naší obce ve fotbalových soutěžích. Žáci spojeného týmu Rohozná/Pomezí hrají v okresním přeboru soutěž 7 + 1. Letos již odehráli osm utkání a v současné době figurují v tabulce na 10. místě s bilancí 5 výher, 3 remízy a 12 proher. Budoucnost našeho žákovského fotbalu je ale z příčin, námi těžko ovlivnitelných, ne moc optimistická (nedostatek dětí, ochotných se dlouhodobě fotbalu věnovat, podmínky, nastavené našim nadřazeným orgánem a také malá ochota rodičů při práci s dětmi). Muži, účastníci Qanto okresního přeboru mužů, se pokouší v jarní části o záchranu v přeboru. Po zimní přípravě (více v rozhovoru s trenérem panem Kubátem na stránkách Sportovního klubu <http://www.skrohozna.banda.cz/clanek/165150/rozhovor-s-trenerem-muzu-tomasem-kubatem/>) odehráli naši fotbalisté na jaře již osm zápasů a s bilancí pět výher, jedna remíza a patnáct porážek. Nyní figurují na 13. místě. Posun o jednu příčku výše je určitě v silách mužstva. Jaký to přinese efekt? V polovině června budeme moudřejší. Na zřetel je také nutno brát nové podmínky, které vstoupí v platnost 1.června 2016 (konec hostování, střídavých startů) a především nový přestupní řád, kdy v daném termínu (1. 6. až 20. 6.) bude umožněn naprostý volný pohyb hráčů. Buďme ale optimisté, fotbalistů je v Rohozné dost. Chce to jenom chtít a podpořit budoucnost fotbalu v naší obci.

Zajímavou akci pro veřejnost připravujeme ve spolupráci se sdružením Pontopolis na sobotu 25. června, kdy se na místním stadioně uskuteční akce s názvem Fotbal pro rozvoj – kopeme za lepší svět. Součástí budou dopolední fotbalová utkání dětských týmů, odpoledne pak spojených týmů dospělých mužů a žen. Doprovodný program pro malé i velké bude připraven. Bližší informace se dozvíte včas s plakátů, které budou po naší obci a v blízkém okolí vyvěšeny.
F.B

Naši obecní zaměstnanci.

Jako každý rok, i když letos s velkými potížemi, se nám podařilo získat přes úřad práce čtyři zaměstnance, kteří se nám, spolu s naším stálým pracovníkem, starají o to, aby Rohozná a její okolí bylo upravené a uklizené. Provádějí nejen sečení trávy, ale starají se i obecní les, třídění odpadů, udržují obecní budovy, pomáhají v knihovně a dělají další práce. Zaměstnance bereme přes úřad práce z důvodů poskytnutého finančního příspěvku – dotace na každé vytvořené pracovní místo. Pokud by se nám nepodařilo dotaci získat, museli bychom uhradit mzdové náklady za práce, které tito zaměstnanci vykonávají, plně z obecního rozpočtu. Pro představu – v loňském roce jsme obdrželi z úřadu práce více jak 450 000,- Kč. V letošním roce byly ovšem podmínky, za kterých je nám dotace poskytnuta, tak zpřísněny, že jsme museli vynaložit hodně úsilí, abychom tyto konkrétní pracovníky mohli zaměstnat. To byl také hlavní důvod toho, že pracovníci nastoupili až od měsíce května.

Letošní pouť.

Tradiční pouť, s novými a zábavnějšími atrakcemi se letos uskuteční 4. a 5. června na místním stadioně. Občerstvení a možnost posezení bude zajištěno členy SK Rohozná na sobotu odpoledne a po celou neděli.

Pouťová zábava.

V sobotu 4. června se uskuteční pouťová zábava na parketě SDH. K tanci a poslechu hraje skupina Kyvadlo.